N°. 2830

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 21 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 Augustus.

Het piëtistiesch-reaktionnair ministerie.

VI[d].

Alvorens wij het eerste gedeelte van de door ons opgevatte taak, — de beoordeeling van de *tendenz* van hem, welken de heer van der Brugghen het zich tot eene eer verklaarde als leidsman te volgen, — als ten einde gebragt mogen beschouwen, blijft ons nog te onderzoeken over wat de heer Groen verlangt, ook van den Staat, opdat het einde voorbereid worde van de heerschappij derzulken, die, volgens hem, verantwoordelijk zijn voor den staat van »grenzelooze verwarring," waarin het hervormde kerkgenootschap zal verkeeren. Voor ons, 't is waar, wij hebben bij de oplossing van die vraag geen direkt belang, en wij behoeven er dan ook niet lang bij te verwijlen. Zij mag echter niet geheel onaangeroerd blijven, waar er sprake is ook maar van eene vlugtige aanwijzing der praktische rezultaten van de beschouwingen des heeren Groen. Zij ontleent, daarenboven, op dit oogenblik nog een hooger gewigt aan eene der meest beteekenisvolle gebeurtenissen van den dag, aan de vestiging namelijk der *Utrechtsche Unie* — eene gebeurtenis, die tot de veronderstelling regt geeft, óf dat verloochend is wat tot dus verre door de orthodoxen verlangd werd, óf dat zij hunne tegenstanders van zoo even voor hunne inzigten gewonnen hebben. In beide gevallen is het nuttig te weten, welke kleinigheden hetzij door de eersten losgelaten, hetzij door de laatsten, in strijd met al hunne antecedenten, opgeheld zijn.

Wat in[illegible] [illegible] 1848, te Amsterdam afgelegd: »Wat de eigen wetgeving der Kerk betreft, het woord Gods erkent over de Kerk in haar eigenaardigen werkkring, geenerlei gezag van wereldlijke overheden: uit dien hoofde behoeven de leden der Nederlandsche Hervormde Kerk eene geheele verandering der Kerkelijke Organisatie van 1816, waarbij dit beginsel ten eenemale voorbijgezien en aan het Gouvernement, in menig opzigt, een daarmede onvereenigbaar regt van tusschenkomst en beschikking toegekend is. Onder elken regeringsvorm behoort eene Kerk vrij te zijn in haar geloof, bepaaldelijk in de vorming en keus der leeraars en in de inrigting van opvoeding en onderwijs; waar de Staat geene belijdenis heeft, valt de betrekking tot de Gemeenten onder het gebied der algemeene regels van de gewone wetgeving. Zoodat, dienovereenkomstig, de Nederlandsche Hervormde Kerk vordeuen mag en moet de onafhankelijkheid, waarop door de Kerkelijke Organisatie van 1816, en door de verordeningen op het Hooger en Lager Onderwijs, zoo velerlei inbreuk gemaakt is, en in 't algemeen de bescherming, overeenkomstig haar oorspronkelijk en eigenaardig beginsel, [illegible] [illegible], dus ook de Nederlandsche Hervormde Kerk, een onloochenbaar maatschappelijk regt heeft."

Deze woorden zijn niet dubbelzinnig, maar drukken duidelijk uit het vele en groote wat verlangd wordt. De Staat, zoo heet het, heeft met de eigen wetgeving der Kerk niets te maken; op dat beginsel heeft de Staat sedert 1816 inbreuk gemaakt; de Kerk mag en moet bij hem aandringen op het herstel van hare onafhankelijkheid, en in 't algemeen op 't verkrijgen van bescherming, overeenkomstig haar oorspronkelijk en eigenaardig beginsel, tegen allen, die haar geweld doen. Nog eens, [illegible] en beteekenisvol. Doch tevens is het niet te ontkennen, dat, om te verkrijgen wat verlangd wordt, eene geheele omkeering van het bestaande gevorderd wordt.

De vordering is, gelijk men ziet, van tweeërlei aard:
1°. Onafhankelijkheid der Kerk, wat hare eigene wetgeving betreft, van de wereldlijke overheid; en dienvolgens omverwerping van de kerkelijke organizatie van 1816;
2°. bescherming, door den Staat, van de nederlandsche hervormde kerk, overeenkomstig haar oorspronkelijk en eigenaardig beginsel.

Bij het eerste zullen wij niet lang stil staan. Ongetwijfeld is de heer Groen in zijn regt met te verlangen, dat elk kerkgenootschap het volle en onvoorwaardelijk genot van eigene wetgeving hebbe. Wordt dat daaraan betwist of onthouden, gelijk dat aan het hervormde kerkgenootschap meer bepaaldelijk sedert 1816 onthouden is, wat blijft er dan nog goddelijks aan over en wat onderscheidt het dan nog van elke andere zuiver politieke of maatschappelijke instelling, die krachtens de regeling en de leiding van de wereldlijke overheid bestaat en onder hare kontrôle? Wat ons betreft, wij begrijpen dus volkomen de vordering van den heer Groen, wanneer hij voor zijn kerkgenootschap vraagt, dat de banden verbroken worden, die het bij elk zijner beweging belemmeren en het tot een staat van bijna volkomene afhankelijkheid van het politiek gezag vernederd hebben. Wij geven hem insgelijks toe, dat zulk een staat van zaken niet dan tot groot nadeel van het eigen leven zijns kerkgenootschaps kan aanhouden, dat zich, gefnuikt als het is, niet vrij ontwikkelen kan en, bij gemis van vrije ontwikkeling, verminderen moet en verslappen en wegkwijnen. Intusschen kan het hem niet twijfelachtig zijn, hoe hopeloos het is zich tegen den nu eenmaal gevestigden toestand, hoe noodlottig die ook wezen moge, te verzetten. Zulk een toestand, noem hem ongeregtigd en verderfelijk, maar hij heeft al de kracht van een brutaal feit, waaraan het goevernement, en met reden, niet gaarne getornd ziet waar de groote meerderheid der Gemeente vrede mee heeft en bij welks handhaving de leeraars van het kerkgenootschap in 't algemeen belang hebben. Zulk een feit is niet gemakkelijk te verzetten. Te minder, wanneer hij, die zulk eene taak op zich zou nemen, zich niet [illegible], dat het beginsel des [illegible] poging, om de Protestanten aan het gezag van eene wetgeving, welke ook, te onderwerpen en hen in den kring van een genootschap te vereenigen. En wanneer hij nog daarenboven, ontmoedigd door al hetgeen hij om zich heen waarneemt, zich moet afvragen, tot welke overeenstemming de Protestanten, in koncilie vergaderd, zouden kunnen geraken, bij de »grenzelooze verwarring" die heerscht in hunnen boezem en bij het schreeuwend verschil van opvattingen omtrent de gewigtigste punten, dat hen verdeelt? Inderdaad, wij begrijpen, dat men er nog eens over denkt alvorens op meer beslissende wijze aan de kerkelijke organizatie van 1816 de hand te slaan, en niets zou het ons dan ook verwonderen, zoo een der grondslagen van de nieuwe *Unie van Utrecht* was: de instandhouding van de tegenwoordige inrigting van het hervormde kerkgenootschap — in weerwil van het vonnis nog onlangs over die inrigting geveld door den heer Mr. C. M. van der Kemp (*Boekzaal*, Aflev. Mei 1856): De kerk-organisatie van 1816 »was zeker eene kunstmatig samengestelde inrichting, behoudens benamingen geheel van de oude kerk-orde verschillende, niet dan op last en naar de inzichten der Regering kunnende handelen, maar met vaste orde en regelmaat werkende. Indien men dus op orde en regelmaat te letten hebbe, hoedanig die orde en regelmaat ook zijn mogen, dan was zij niet zonder waarde: maar toch op verre na niet te vergelijken bij de orde en regelmaat der Roomsche Kerk, die reeds eeuwen verduurd heeft en nog wel duren zal, terwijl onze organisatie nog geen 40 jaar bestaan heeft. Doch indien het voornaamste eener kerkorde bestaat in de bevordering en handhaving eener zuivere Evangelie-bediening, dan heeft de ervaring het zegel gedrukt op de slechtheid der organisatie van 1816, dewijl er juist onder hare werking eene grenzelooze verwarring in leer en leven ontstaan, en door de kerkbestuurders gehandhaafd en bevorderd is."

[illegible], is te denken, dat de orthodoxen, om met hunne bondgenooten van heden op een goeden voet te zijn, insgelijks zullen hebben afgezien van de bescherming van hun kerkgenootschap door den Staat, gelijk de heer Groen die wilde. Wat hij tot dusverre daaronder verstond, zullen wij in ons slotartikel zeggen.

Men schrijft uit 's Gravenhage, dd. 17 Augustus, aan de *Emancipation* van Brussel:

»Ons gouvernement heeft aan eene zwitsersche associatie vergunning verleend tot den aanleg van den grooten spoorweg van Vlissingen naar den Rijn, langs Bergen-op-Zoom, Roosendaal, Breda, Tilburg, 's Bosch, Venlo en Vierzen. Ge moet die zaak beschouwen als afgedaan. De zwitsersche maatschappij, alhier vertegenwoordigd door den heer Blaize, zal niet teeven handen aan het werk te slaan; de onderneming is met veel zorg uitgewerkt; niemand twijfelt aan den goeden uitslag der zaak.

»Van Roosendaal tot Breda zal men gebruik maken van den zijtak, die reeds door de hollandsch-belgische maatschappij is aangelegd. Men heeft zich daaromtrent reeds verstaan.

»Op den dag, dat het gewigt van den spoorweg van Vlissingen naar den Rijn in België beter zal worden begrepen, zullen uw gouvernement en onze Kamers het ongetwijfeld betreuren, dat zij zich verzet hebben tegen een direkten weg tusschen Antwerpen en den Rijn. Het is, gelijk uw blad altijd beweerd heeft, onmogelijk dat de haven van Antwerpen te vreden zij met den enigen weg naar Duitschland, dien zij thans bezit. Die weg is lang en moeijelijk en sinds geruimen tijd onvoldoende. De lijn van Lier naar Hasselt wordt volstrekt onmisbaar. Indien uw spoorweg-net niet uitsluitend geëxploiteerd werd uit een fiskaal oogpunt, dan zou die lijn reeds zijn uitgevoerd.

»Wij begrijpen hier dat bij de welvaart van België ook onze welvaart belang heeft; en dat hoe meer de middelen van onderlinge gemeenschap zich vermenigvuldigen, hoe meer ook de internationale handel bloeijen moet. Daarom bevorderen wij met kracht den aanbouw van een spoorweg van Tilburg naar Turnhout, die ons in regtstreeksche verbinding zal brengen met Henegouwen. Om dezelfde reden wordt het kanaal van Tilburg naar Geertruidenberg ondernomen. Ik zal de gelegenheid te [illegible] om u (later) over deze laatste onderneming te onderhouden, [illegible] aanbrengen."

Uit Antwerpen wordt, dd. 16 dezer, het volgende geschreven aan 't *Handelsblad*:

»Na afloop der eerste zitting van het vijfde Nederlandsche taal- en letterkundig kongres waren de meeste leden dien avond tegenwoordig bij eene letterkundige en muzikale zitting van het Kunstverbond, bij welke gelegenheid de heer van Lennep, onze beroemde dichter en romanschrijver, een door hem vervaardigd dichtstuk voordroeg, vol geest en luim. Eenige muziekstukken werden met smaak door den heer Cosijn gezongen; eene lieve romance van den heer de Coste werd met goeden uitslag voorgedragen door den heer van Doeselaere en de heer Hansen las zijne bekroonde verhandeling over van Dyck voor.

»Heden ten half elf ure werd de tweede zitting van het kongres geopend met de voorlezing van het procesverbaal der vorige en met die van felicitatiebrieven van geleerde vreemdelingen, enz. Toen nam de heer van Driessche, uit Brussel, het woord. Hij sprak over het tooneel en deed een geweldigen uitval tegen het fransche tooneel, dat hij beschuldigde, de oorzaak te zijn van al de gebreken van het vlaamsche. De spreker scheen het fransche tooneel slechts van eene zijde te kennen, en wel van de slechte. Wenschelijk ware het, dat hij ook de goede zocht, en dat hij en zij, die met hem van dezelfde gedachten zijn, deze betere zijde bestuderen en op hunnen waren prijs leerden schatten.

»De heer van Lennep betreurde niet alleen de te talrijke vertaling van fransche werken van zekere soort, maar vooral de ellendige wijze, waarop de meeste dezer vertalingen bewerkt zijn. Hij haalde eenige voorbeelden aan, die den lachlust der vergadering gaande maakten.

»De heer van Duyse wenschte een Vlaamsch konservatoire gesticht te zien en de heer van der Donck, emeritus hoogleeraar te Utrecht, stelde de benoeming van eene kommissie voor, welke zich in het bijzonder met het tooneel zoude bezig houden.

»Het woord was aan den hoogleeraar de Vries, die een verslag uitbragt over het algemeen Nederduitsch woordenboek, waaraan hij onder medewerking van eene Hollandsch-Belgische kommissie, sinds verscheidene jaren werkt. Men weet dat de Hollandsche en Belgische regeringen door ruime toelagen, de uitgaven van dit woor-

denboek hebben aangemoedigd, welk werk een waar taalkundig gedenkteeken zal worden. De lezing van dit verslag, zoo waardig de belangstelling der leden van het kongres op te wekken, heeft een groot gedeelte der zitting geduurd.

»Naar aanleiding van de voorstellen 5, van de Heeren Boone en van der Voort, om eene statistieke opgave van het getal Nederduitsch sprekenden in de verschillende landen, en tot bestendiging van het kongres, had de heer Ghert van Wijk (van Wijk bij Duurstede, het denkbeeld gevormd aan het kongres voor te stellen eene vaste vereeniging in twee afdeelingen te vormen, onder den naam van het Taalverbond, afwisselend hare jaarlijksche vergaderingen in Noord- en Zuid-Nederland houdende.

»De voorzitter zal dit voorstel in handen geven eener te benoemen algemeene kommissie, die volgens besluit der vergadering voor elk gedaan en door haar te behandelen voorstel eene afzonderlijke sub-kommissie zal benoemen.

»Hierna waren als sprekers ingeschreven de Heeren de Cort, van Antwerpen, Hartman van Lekkerkerk, van Rijswijck (Antwerpen), Lansens (IJperen) en Traf de Joghe (Lier); geen van dezen echter verschenen zijnde, volgt de Heer Vleeschouwer (Antwerpen) met eene voordragt over de uitspraak van het Vlaamsch, met voorstel om eene kommissie te benoemen, ten einde eenige eenparigheid in dat groote verschil te brengen.

»De heer van Rousselaere (van Gend) trad nu als laatste spreker op met eene voordragt over den boekhandel. De Belgische nadruk van een klein aantal werken had de voortbrengsels der Nederlandsche pers in Belgie bekend gemaakt en debiet verschaft, en nu hij na het vervullen van die taak, ten gevolge der vriendschappelijke betrekkingen van beide volken, overleden was, stelde hij voor te besluiten bij beide gouvernementen stappen te doen om de onverkochte werken zonder betaling van regten weder in de rijken der voortbrenging terug te kunnen brengen en voorts om in elk der beide landen een agent — geen boekhandelaar — te benoemen ten einde de wederzijdsche belangen te bevorderen, waarop na eenige levendige diskussien tusschen dien Heer, den Heer van Beers Ecrevisse en anderen werd besloten dit aan de kommissie op te dragen.

»Voor dezen spreker trad de heer C. J. Hansen, die den vorigen avond zijne bekroonde lofrede op van Dijk in het Ned. kunstverbond had voorgedragen, op en reciteerde eene dichterlijke bespiegeling, getiteld: de Vrouw, die en om den inhoud en om de voordragt veel bijval vond.

»De Voorzitter stelde alsnu voor, de plaats voor het volgende kongres te bepalen en wees daartoe 's Hage aan; na eenige discussie werd besloten daarbij te stemmen tusschen die stad en Rotterdam. Door de meerderheid werd daartoe aangewezen de stad 's Hage.

»Vervolgens stelde hij voor de twee aftredende leden der algemeene kommissie, de heeren Hora Siccama en van Rees, te doen vervangen door de benoeming van de heeren Gevers Deynoot en S. J. van den Bergh, te 's Hage en de twee aftredende belgische leden, de heeren Nolet en David, door de heeren Prudens van Duys en J. van Beers, waartoe besloten werd.

»De Heer Prof. M. de Vries gaf bij die gelegenheid zijn verlangen te kennen, zijn ontslag te nemen als lid der vaste kommissie.

»Nadat nog voorgesteld en aangenomen was den dank van het kongres te betuigen aan de stad Antwerpen, voor de heusche ontvangst, en aan den voorzitter voor de leiding der vergadering, werd de zitting van het kongres op een zeer gevorderd uur gesloten.

»Na den afloop der werkzaamheden van het kongres, ten minste als men de gedane voorstellen, waarover het kongres echter in geen enkel, tot een besluit is gekomen, als werkzaamheden mag vereenigde zich een groot gedeelte der kongresleden aan een maaltijd, die onder gulle vrolijkheid tot in den laten avond duurde. De twee eerste feestdronken aan de Koningen der Belgen en der Nederlanden gewijd, werden ingesteld, de eerste door den Heer Mr. de van Lennep, die zeide te wenschen, dat zijne regering gelukkig voor het land mogt zijn, dat ook van gelukkig gevolg voor de naburige Nederlanden [illegible] de tweede feestdronk (op den Koning der Nederlanden) door Dr. Mattbijssen. De maaltijd had plaats bij [illegible] restaurateur op de Meirplaats, en juist voor de [illegible] was een triomboog opgerigt met het fransche opschrift Lanville d' Anvers au Meilleur des Rois (de stad Antwerpen aan den besten der Koningen).

»De heer J. van Beers klaagde, dat dit opschrift binnen de echt Vlaamsche stad Antwerpen in het Fransch [illegible] gesteld.

»Aan andere toosten ontbrak het tot op het oogenblik van scheiden geenszins.

Nopens het verschrikkelijk ongeluk op den belgischen spoorweg, erlangt men thans eenige uitvoerige berigten, die maar al te zeer bewijzen, dat het eerste berigt, ten aanzien van den omvang van deze rampspoedige overdrijving behelsde.

Het te Antwerpen verschijnende dagblad *de Schelde* behelst aangaande dit spoorweg-ongeluk het navolgende:

»Eene ijselijke ramp is onze feesten komen verstoren. De laatste trein, gisteren avond ten 8 ure, uit Antwerpen naar Gent vertrokken langs den spoorweg van 't land van Waes, is buiten het spoor geloopen. Het ongeluk had plaats nabij Zwijndrecht, op de plaats Blokdijk genaamd. Eene koe, uit de weide losgebroken, heeft den loop verhinderd van den trein, die op haar ligchaam is komen stuiten. De trein werd gesleept door twee lokomotieven. Beiden zijn omgestort, de eene links, de andere regts van den spoorweg. De waggons volgden daarop en werden verbrijzeld tot de tien eerste. Er waren 600 reizigers op den trein. Het tooneel, 't welk volgde, valt niet te beschrijven. Een ontzaggelijke hoop menschen werd opeengestapeld, deels verpletterd door den schok, of verbrijzeld door de hooger liggende ligchamen en voorwerpen. Het was een bloedbad, zoo als wij er in lange in de dagbladen geen aan te stippen hadden. Het getal gekwetsten wordt geschat op 25. Tot hiertoe geeft men 5 dooden op. Onder deze behoort de baron Goethals, van Gent, 27 jaren oud. Deze heer heeft bevorens de afzetting ondergaan van zijn regterbeen. Hij stierf later in de armen van den machinist van de stoomboot *Prinsesse Charlotte.* Onder de gekwetsten, die zich in het gasthuis te Antwerpen bevinden, noemt men een letterkundige uit Gent. Er waren verscheidene doktors en twee geestelijke zusters ter plaatse van het onheil gesneld. Zij hebben zich ijverig gedragen in het verzorgen der gekwetsten."

Het dagblad *l'Avenir* zegt, dat slechts drie rijtuigen verbrijzeld zijn. De machinisten en de stookers werden op eenige ellen afstand geworpen; doch kwamen met ligte kneuzingen vrij. Acht of tien reizigers zouden ernstig gewond zijn. Behalve de baron Goethals, is ook de heer Hendrikx, bakker te St. Nicolaas, bereids aan zijne wonden overleden. Bovendien zijn zeven of acht personen minder gevaarlijk gekwetst, terwijl een onnoemlijk aantal reizigers ligte wonden en kneuzingen ontvingen. De *Avenir* schrijft het ongeluk mede toe aan eene koe, die op de rails geraakt was en die de machinisten door de duisternis niet hadden kunnen zien; het blad schat het aantal reizigers, dat zich in dezen trein bevond, op 500.

Het *Journal d'Anvers* spreekt van vier of vijf waggons die verbrijzeld werden en stelt het aantal gevaarlijk gekwetsten op vijftien personen.

De *Précurseur* verhaalt het ongeluk met dezelve omstandigheden, als hiervoren reeds is vermeld. Het blad verhaalt wijders dat nadat de eerste waggons zich op de lokomotieven geworpen hadden, een begin van brand is ontstaan, die men echter in slaagde te blusschen. Behalve de vorengenoemden is ook reeds eene dame aan de gevolgen harer wonden overleden. De *Précurseur* schat het aantal gekwetsten minstens op twintig.

Bij het departement van Binnenlandsche Zaken is ontvangen van den minister van Marine eene som van *f* 114.79, zijnde het bedrag der afgestane gelden door de equipage van Zr. Ms. schoenerbrik *[illegible]* in Oost-Indie, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood van 1855 hier te lande.

Den 2den Augustus jl. heeft te Berlijn de uitwisseling plaats gehad der akten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 3den Junij daar te voren tusschen Nederland en het Koningrijk Saksen gesloten tot regeling der voorwaarden van toelating van saksische konzulaire agenten in de voornaamste havens der nederlandsche kolonien.

In Groot-Brittanje zijn telegraafkantoren met gewone dagdienst van 8 ure des voormiddags tot 8 ure des namiddags geopend te Oldbury, Southend en Tilbury en langs de lijnen der internationale telegraafmaatschappij over 's Gravenhage bereikbaar. Daarentegen zijn de kantoren te Alne, Hayward's Heath en Wishaw weder gesloten.

Blijkens eene nadere mededeeling van het pruissische telegraafbestuur, worden aan de russische telegraafkantoren te Abo, Dünaburg, Helsingfors, Kiew, Kowno, Kronstadt, Moscou, Odessa, Reval, Riga, St.-Petersburg en Warschau berigten in het Duitsch en Fransch en aan dat te St.-Petersburg, op de vroeger vermelde voorwaarde, mede in het Engelsch aangenomen. Daarenboven is te Dünaburg, St.-Petersburg, Riga en Warschau eene doorloopende nachtdienst en te Abo, Helsingfors, Kiew en Kronstadt eene beperkte dagdienst, van 8 tot 12 ure des voormiddags en van 4 tot 8 ure des namiddags, ingevoerd. De overige russische telegraafkantoren hebben gewone dagdienst.

Aan de pruissische telegraafkantoren te Ems en te Memel worden berigten in het engelsch aangenomen.

Te Abo in Rusland, te Moudon (Milden) in Zwitserland, te Roman in Moldavië en te Lecco en Rovigo in het Lombardisch-Venetiaansch Koningrijk, zijn telegraafkantoren geopend.

De hoofd-kommissaris van politie te Rotterdam berigt, dat op 8 Augustus jl. per post uit Rotterdam is verzonden, een brief aan het adres van den heer P. T. Helvetius van den Berg te Utrecht, inhoudende twee bankbiljetten, zijnde No. 803 groot *f* 60 en No. 830 groot *f* 40; welke brief tot dusverre niet aan zijn adres is bezorgd. (*Alg. Pol. Blad.*)

Op 23 Julij is op het postkantoor te Eindhoven in de bus gestoken een brief, en zoo gevouwen, dat hij van alle zijden digt was, met drie lakken, gemerkt wed. J. B., verzonden door Hendricus Maas, koopman en winkelier te Stratum, aan het adres van de heeren Verkerk en Zn. te Dordrecht, inhoudende 1 bankbiljet No. 969 van *f* 40, 1 coupon van *f* 20, 1 coupon van *f* 17.50 en 1 coupon van *f* 1.23½, achter op de coupon van *f* 20 staat met potlood: van Tuyll. De brief is door de geadresseerden niet ontvangen.

Z. M. heeft benoemd: tot burgem. van Nunhem J. H. van Herten; tot subst. offic. bij de arr.-regtb. te Utrecht mr. S. J. van Geuns, tot regter-plaatsv. in de arr.-regtb. te Amsterdam mr. T. J. van Outeren; tot ontv. der dir. bel. en acc. te Dirksland c. a. K. van Valkenburg van de Kreke; tot lid van de hoofdkomm. voor de zaken der Israeliten mr. H. H. Eels; voorts op hun verzoek eervol ontslagen: mr J. W. van Romunde als schoolopz. in het elfde schooldistr. van N.-Holland en als raadsheer in het prov. geregtshof aldaar; en P. J. Ploos van Amstel Hollman als plaatsv. kantonr. te Edam.

MEPPEL, 14 Aug. Terwijl men in de provincie Groningen en Friesland druk aan het schrijven en wrijven is over de al of niet geconcedeerde spoorweglijnen, gaat de heer Dull met zijne mede-kommittenten rustig voort de uitbakening te doen, om daardoor te toonen dat de zaak ernstig gemeend is, terwijl men vrij algemeen verzekert dat voor deze onderneming veel kans van welslagen bestaat, zoodat welligt gebeuren zal, hetgeen men aanvankelijk weder voor een luchtkasteel hield: het aanleggen van spoorwegen door de noordelijke en aansluiten met die der andere provinciën. (*Amst. Cour.*)

Men leest in Tweede Editie van *de Amst. Cour.*:

LONDEN, 19 Augustus. De *Times* bevat een artikel, waarin krachtig wordt aangedrongen op eene demonstratie van Frankrijk en Engeland tegen de zeeroovers van het Riff (marokaansch gebied.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Augustus. Men weet thans het tijdstip, waarop het manifest van den graaf van Parijs zou gepubliceerd worden, den 24 dezer is, en dat onmiddellijk na die openbaarmaking de graaf van Chambord het voornemen zou hebben eene verklaring in de wereld te zenden, ten einde de prinsen van Orleans, die de fuzie hebben aangenomen, in de gelegenheid te stellen eene kathegorische uitspraak [illegible], hebben gekozen, en de eischen van den erfgenaam des hertogen van Orleans.

Men verneemt verder dat de voormalige Koningin Maria-Amelia, met leedwezen de openbaarmaking van het manifest des graven van Parijs te gemoet ziende, de hertogin van Orleans bij zich had ontboden, ten einde eene laatste poging aan te wenden om die openbaarmaking te beletten.

't Is de heer Malloc, die namens de partij der fuzionisten de ex-koningin Maria-Amelia zou verzocht hebben, dien stap bij hare schoondochter te doen.

Men weet overigens niets van het resultaat der zamenkomst van de ex-koningin met de hertogin van Orleans.

— De *Presse d' Orient* verzekert, dat eene depêche uit St. Petersburg meldt, dat weldra van de troonsbestijging van den Czaar aan de Porte kennis gegeven zal worden.

— De stoomboot van de lyonsche stoombootmaatschappij, onder het kommando van kapitein Magnan, heeft stoutmoediglijk de ijzeren poorten van den Donau bij een sterken stroom gepasseerd. Deze maatschappij heeft magtiging verkregen voor de scheepvaart op den Donau.

— Men verneemt uit St.-Petersburg, dat de graaf de Morny aldaar zeer goed door het hof en de stad ontvangen is geworden, en tevens [illegible] bijzonderheden.

De graaf Esterhazy, [illegible] dat de graaf de Morny naar St.-Petersburg de reis aannam, maakte de noodige toebereidselen om voor den franschen vertegenwoordiger te dezer stede te zijn. Vervolgens wenschte hij eenige dagen later bij den Tzar op officieele wijze te worden voorgesteld. Doch die voorstelling kon geen plaats hebben, uithoofde de heer Esterhazy zijne geloofsbrieven vergeten had. Ondertusschen kwam de heer de Morny aan, die op zijne beurt eene officieele audientie verzocht en die verkreeg — want hij had zijne geloofsbrieven niet vergeten. Derhalve is de heer de Morny van al de vertegenwoordigers der vreemde mogendheden, die gezonden zijn ter bijwoning der kroning van den Tzar, de eerste die door den Keizer is ontvangen. De heer burggraaf Esterhazy had ongetwijfeld gewenscht het eerst ontvangen te worden ten einde het regt te hebben den eersten rang bij

de plegtigheden der krooning te vervullen; want men weet dat in dergelijke omstandigheden de plaatsen gegeven worden naar de volgorde, waarin de recepties hebben plaats gehad.

— Dezer dagen is te Forest (dept. de l'Aisne) in zestigjarigen ouderdom overleden de dochter van Fouquier-Tinville, een der voornaamste deelnemers aan het groote drama der fransche omwenteling van 1789. De overledene was, ingevolge eene afgelegde gelofte, ongehuwd gebleven, leefde afgezonderd van de wereld en onderscheidde zich door de schoonste hoedanigheden des harten.

— Men leest in eene korrespondentie, ter zake van den aan den maarschalk Pelissier verleenden titel, eene bijzonderheid, die de aanmerking regtvaardigt, welke men gemaakt heeft door te beweeren, dat de benaming van hertog van Malakoff niet kon strekken om de toenadering tusschen Frankrijk en Rusland gemakkelijker te maken; maar alvorens daartoe over te gaan, heeft men de gevoelens van Rusland gepolst, en het, per telegraaf door Keizer Alexander naar Parijs gezonden, antwoord was zoodanig, als men wenschte, zoodat aan het eerste denkbeeld gevolg werd gegeven. Alzoo heeft dan de voormalige opperbevelhebber van het oostersche leger de roemrijke onderscheiding ontvangen, welke aan een der beslissendste wapenfeiten herinnert, die in de Krim onder zijn beleid verrigt zijn geworden, zonder dat men in de betrekkingen van Rusland en Frankrijk eenige verkoeling behoeft te vreezen.

— 't Is niet onmogelijk dat het vrije onderwijs meer moeijelijkheden zal ondervinden bij den heer Rouland dan bij diens voorgangers. Naar de bedoelingen, welke den nieuwen minister tot de magt schijnen te hebben gebragt, is het moeijelijk te zeggen of de wet van 1850 nog lang in leven zal blijven — een wet waarmede op dat tijdstip de prezident der republiek, slechts matig was ingenomen. — Men veronderstelt overigens, dat alles onder de universiteit zal worden gebragt, waarover streng toezigt zal worden gehouden en die geheel in handen van het bewind zal komen.

— Eenigen tijd geleden sprak men van de komst van duizende chineesche landverhuizers in Algerie. Die komst zal zich verwezenlijken, en men verwacht een konvooi van een duizendtal Indianen en Chinezen in Algerie, om er de aziatische wijze van behandeling der zijde en katoen in te voeren. Een, in de handelswereld welbekend Chinees heeft onlangs Frankrijk verlaten, om met dat doel zich naar Algerie te begeven. Het spreekt van zelf, dat het algerijnsche gouvernement die proefneming aanmoedigt, van welke de goede uitslag verzekerd schijnt. Het chineesche menschenras, dat sober en gemakkelijk te voeden is, zal zich zeer goed aan de warme en gezonde luchtstreek van Algerie gewennen.

— Volgens gedane waarnemingen is de thermometer te Algiers in de maand Augustus, als wanneer in Afrika de hitte het heftigst is, niet boven de 24—26 graden geweest, terwijl hij te Parijs 32 graden in de schaduw heeft bereikt.

— Uit Athene schrijft men, dat in de pakhuizen der Douane, in de Piraeus zulk een geweldige brand is uitgebarsten, dat men dien niet heeft kunnen bedwingen. Het verlies is aanzienlijk, daar de gebouwen, met al wat er in was, vernield zijn.

— Uit Madrid verneemt men, dat het nieuwe gouvernement een soort van politieke manifestatie heeft uitgevaardigd; wij zeggen een soort, wijl dit stuk noch duidelijk noch helderheid, van inzigten aanbiedt, welke men gewoonlijk in stukken van dien aard aantreft. Wat het duidelijkste in dit stuk uitkomt is dat het ministerie te gelijkertijd het absolutismus en de revolutie zal bestrijden. es de normale toestand ersteld dan, zal het niets doen om de vrije handeling der partijen te belemmeren, maar het tijdstip is nog niet aangebroken om van de buitengewone magt afstand te doen, waarvan het zich meester heeft gemaakt.

[illegible] minder in de uitdrukkingen, waarvan het zich bedient, dan in de omstandigheden, welke de verschijning er van hebben noodzakelijk gemaakt. Een cirkulaire van Rios Rozas minister van Binnenlandsche Zaken, dd. 26 Julij, had de opheffing en reorganizatie bevolen der gemeentebesturen en provinciale deputatien. In verscheidene lokaliteiten hebben de aanhangers van het nieuw bewind gemeend zijne bedoelingen te ondersteunen door eenvoudig de in 1854 afgezette gemeentebesturen te herstellen. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft die handeling niet willen doen doorgaan en gemeend daartegen te moeten protesteeren door het uitvaardigen eener cirkulaire, waarbij hij heeft getracht zooveel mogelijk de politiek voor te stellen, welke het gouvernement voornemens is te volgen.

Nu is 't de vraag of men aan het kabinet de vrijheid zal laten zijne beginselen en denkbeelden ten uitvoer te brengen. Daaraan wordt getwijfeld, want, in plaats dat de toestand zich ophelderd, wordt hij meer somber, en het gouvernement dat behoefte heeft om zich te bevestigen, nu het niets meer van de progressisten te vreezen heeft, moet eenerzijds strijden tegen den geesel van den hongersnood en de vernieling der eigendommen, waaraan de strengste regtsplegingen geen einde hebben kunnen maken; en anderzijds tegen de woeste aanvallen der reaktie die den geest der Koningin belegert en bres schiet in den invloed, welken hare raadslieden op haar oefenen. Eerstdaags zal men plotseling de gevolgen dezer intrigues zien uitbarsten, en waarschijnlijk zal O'Donnell daarvan het eerste slagtoffer zijn.

— Volgens een madridsch blad zou de heer Turgot als Fransch gezand te Madrid door den maarschalk Canrobert worden vervangen.

— Uit Burgos wordt gemeld, dat het karlistiesch benbehoofd Villalain in een gevecht is gedood.

Men wil dat de generaal Enrique O'Donnell tot kapitein-generaal van Arragon zal worden benoemd.

In verscheidene streken wordt nog steeds door kwaadwilligen voortgegaan met het verbranden van te velde staande gewassen en vruchtboomen.

— Te Lissabon is op 10 dezer in ruim 23-jarigen ouderdom overleden Bertram Arthur, zeventiende graaf van Shrewsbury, waardoor dit eeuwen lang in de engelsche geschiedenis meer bekende katholiek geslacht in de mannelijke linie is uitgestorven.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Aug. In den *Morning Advertiser* leest men, dat de Vereenigde Staten formeel geweigerd hebben toe te treden tot het beginsel, bij het uitbreken van een zee-oorlog, betreffende de afschaffing van de kaperij en het uitgeven van kaperbrieven, hetwelk op het parijzer kongres is aangenomen.

— De schout-bij-nacht Stewart wordt terug verwacht; de engelsche flotille zal tot het einde van September in de Zwarte Zee kruisen, daarna zal het eskader van sir Edmund Lyons naar de Middellandsche Zee terugkeeren.

— De Koningin-weduwe van Oude met familie en talrijk gevolg wordt morgen te Southampton verwacht. H. M. zal in een gesloten draagstoel van het schip naar het logement worden overgebragt, ten einde voor de oogen van het publiek verborgen te blijven.

— Door de inwoners van het eiland Mauritius is tot de Koningin van Engeland een verzoekschrift gerigt, ten fine dat de fransche taal voor de regtbanken wederom worde ingevoerd. Toen in 1810 de Engelschen zich van die kolonie meester maakten, verkregen de inwoners de handhaving hunner godsdienst, wetten en gebruiken. En eerst in 1847 erlangde de gouverneur van het eiland van het gouvernement, de magt om de fransche taal voor de regtbanken te verbieden; terzelvertijd werd de Code der fransche regtspleging door de engelsche wetgeving vervangen, en de administratien mogten noch fransche brieven, noch fransche verzoekschriften ontvangen. In het verzoekschrift worden al de bezwaren opgesomd waaraan die maatregelen eene bevolking onderwerpen, van welke negen tienden het engelsch niet verstaan.

— De *Parana* is te Southampton aangekomen met eene mail uit de West-Indien en de Stille Zuidzee. De tijdingen uit Guatemala loopen tot 3 Julij. Op dat tijdstip hadden de troepen dier republiek, vereenigd met die van Salvador en Honduras, de grenzen van Nicaragua bereikt, zoodat hun treffen met het leger van Walker, nabij Leon, als ophanden werd beschouwd.

Te Valparaiso en op de nabijgelegen kusten heeft den 1sten Julij een hevige storm gewoed, die veel schade heeft aangerigt. De daardoor geleden verliezen worden zelfs op meer dan 6 milioen gulden begroot.

De verkiezing voor het prezidentschap heeft den 25 en 26 Junij plaats gehad en de kiezers zouden op nieuw den 25 Julij bijeenkomen. Evenwel had men later besloten, dat de heer Mont geproklameerd zou worden als wettiglijk tot prezident gekozen te zijn voor vijf jaren.

Berigten uit Bolivia melden dat deze republiek eene volmaakte rust genoot.

— Volgens het dagblad *la Nicaraguense* heeft generaal Walker bij zijne installatie als prezident van Nicaragua op 12 Julij, den volgenden toast uitgebragt: »De asch van Christoforus Columbus, die bewaard is in de kathedraal van Havana, behoort aan Amerika en geenszins aan Europa." Op dezen toast heeft een kolonel, die afkomstig is van het eiland Cuba, het volgende geantwoord: »De woorden van onzen opperbevelhebber hebben in mijn hart eene snaar doen trillen, die sedert langen tijd zweeg. Ik ben op den grond geboren waar die heilige asch rust, en dikwijls heb ik gedacht, dat zij aan Amerika en niet aan Europa toebehoorde. Ja, Cuba zal vrij zijn, en in het land waar deze assche rust, zal het heilige vuur der vrijheid ontstoken worden." Hierbij dient echter ook vermeld te worden dat, terwijl Walker te Grenada tot prezident gekozen werd, zijn mededinger Rivas als zoodanig verkozen is in Leon, Estrada en Segovia.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 17 Aug. In de *Wiener Ztg.* leest men, dat de spanning ter zake der vereeniging in de Vorstendommen, tot rust zou zijn gekomen en slechts een hersenschim is geweest, of liever, dat de oorzaak er van een soort van opvoerigheid was.

— Wat men nopens het bestaan van eene partij heeft geschreven, die werkzaam zou zijn tot het herstellen van het vroeger drievoudig verbond, dit wordt door feiten bevestigd. De pogingen ten gunste der herstelling zijn zelfs op het kommercieel terrein overgebragt. Onlangs kwam zekere heer R.., een der invloedrijkste handelaren van Breslau, hier om aan onze uitsteekendste politiekussen de noodzakelijkheid te betoogen eener hervorming van den Bond tusschen Pruissen, Oostenrijk en Rusland, in het belang van den handel en de industrie dier drie Staten.

— Uit Konstantinopel schrijft men, dat het turksche ministerie verdeeld is wegens de questie der Vorstendommen.

— Prins Gortschakoff heeft aangekondigd, dat de heer von Boutenieff spoedig te Konstantinopel kan verwacht worden.

— Volgens een gerucht zijn de Russen voornemens, om Khiwa binnen te rukken. Dit gerucht heeft te Konstantinopel een diepen indruk gemaakt.

— De apostolische Nuntius, kardinaal Viale Prela, maakt toebereidselen tot zijn vertrek.

— De Keizerin Maria Anna is gisteren van Reichstadt te Praag aangekomen en zal den 18den over Weenen naar Belgie vertrekken.

— Door het russische gouvernement is aan de Porte bekend gemaakt dat de notifikatie der troonsbeklimming van den Tzar spoedig aan haar zou gezonden worden.

— Den 14 Augustus schrijft men uit Frankfort, dat koning Otto, eenige dagen te voren, die stad was doorgereisd, zich naar Schlangenbad begevende.

BERLIJN, 18 Aug. Onder de vele geruchten die in omloop zijn, behoort dat van een memorandum, 't welk het fransche gouvernement aan al de europeesche Hoven zou hebben gezonden, ten einde hun de noodzakelijkheid eener hervorming in de Kerkelijke Staten onder het oog te brengen. Dit memorandum, althans als het bestaat, behelst niets meer dan wat iedereen denkt, behalve nogthans het weener kabinet, dat naar men zegt, volstrekt niet eenstemmig is met eene verandering, welke de westersche mogendheden in Italie, in het belang van Europa's rust, zouden willen zien ingevoerd.

De konkluzie van dat stuk zou zijn, als de verwezenlijking der verlangde hervormingen de voorwaarde *sine qua non* der ontruiming door de Franschen van Rome en Civita-Vecchia.

Wat de napolitaansche questie betreft, deze is voor aller oog zeer dringend geworden, niet omdat Frankrijk een regtstreeksche interventie zou ondernemen of toelaten in het koningrijk der beide Sicilien, maar wijl alle berigten het eens zijn dat eene revolutionaire beweging ophanden is. Men stelle dat het napolitaansche gouvernement geen schuld hebbe aan de grieven, welke men het ten laste legt in Frankrijk en Engeland, de taal evenwel in de parijzer konferentien gehouden, en de steeds vermeerderende aantijgingen der pers, zouden voldoende zijn om eene spanning te veroorzaken, die vroeg of laat tot uitbarsting moet komen.

't Is zeer natuurlijk dat Oostenrijk, te regt ongerust, op zijne hoede is; het italiaansche leger wordt dan ook voortdurend versterkt en zal spoedig op voet van oorlog gebragt zijn, waarvan het weener kabinet, voorlang de duitsche gouvernementen kennis heeft gegeven. 't Is overigens aan die versterkingen van het leger, dat men het blijkbaar valsch gerucht der mobiel-verklaring van het oostenrijksche leger moet toeschrijven, waarvan de *Köln. Zeit.* en de *Koss. Zeit.* gesproken hebben.

— Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden is den 18 te Sans-Souci aangekomen, om zich van daar onverwijld naar Swinemunde te begeven; alwaar het nederl. fregat *Amalia* gereed ligt, om hem naar Petersburg te brengen.

— In de russische dagbladen vindt men de benoeming van den heer Tymoffsky tot den belangrijken post van staats-sekretaris van het koningrijk Polen. Na de feesten van Moskou zal de heer Tymoffsky zijn bureau overbrengen, gelijk zijn voorganger, te Warschau vestigen. Eene zijner eerste zorgen zal zijn zich bezig te houden met de reorganizatie der regtspleging in Polen en met de wijziging der burgerlijke en strafwetten om ze met elkander in overeenstemming te brengen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 Augustus.

BEVALLEN (16 Aug.) J. C. van Gelder, geb. Boekenoogen Z. — (17 Aug.) W. J. Immink, geb. van der Meer Mohr, D.

OVERLEDEN (15 Aug.): D. Mersie Bruin, geb. Mersie 58 j. — M. Beumer, geb. Misdorp, 58 j. — (17. Aug.) A. A. Stelling, 9 m.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Aug. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. [illegible]; Obligatiën 3 pc. —; id. 4 pc. 98; Spanje 3 pc. $24\frac{7}{16}$. Binnenl. 3 pc. $40\frac{1}{8}$; Romeinen 5 pc. $87\frac{1}{2}$; Oostenrijk Met. 5 pc. $82\frac{1}{8}$; id. Nat. 5 pc. 84.

PARIJS, 19 Aug. Fransche 4½ pc. [illegible]; 3 pc. 71.—; 3 pc. Spanje 39¼; id. 1 pc. [illegible] Met. —; Rom. Leen. 88.

MADRID, 18 Aug. 3 pc. Schuld 41.30; id. 1½ pc 23.45.

LONDEN, 19 Aug. Cons. 95⅞; Spanje buit. 3 pc. 44⅝; id. 1½ pc. 24¼; Comité-Bew. 5¼; Pass. 6½; Rusl 5 pc 111½; id. 4½ pc. 98¾; Holl. 4 pc. 97½; id. 2½ pc. 65; Sard. 5 pc. 92¾; Bras. 101½; Peru 4½ pc. 81½; Gren. uitg. 7½; id. werk. 19½; Mexiko 3 pc. 22⅜; Portugal 4 pc. 45; Ecuador —; Grieken (blauwe) —; Turkije —; Wissel op Amst. 11.18¾.

WEENEN, 19 Aug. Met. 5 pc. 84⅝; id. 4½ pc. 73⅞; Bank-Aktiën 1099; Credit Anst. 392½; Wissel op Londen 10.02½; Amst. —; Parijs 119⅜; Goud —; Zilver 3⅜.

BERLIJN, 19 Aug. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 110; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 21⅛; Parijs 76¹¹/₁₂; Amst. 143⅞; Weenen 107⅛; Petersburg —.

HAMBURG, 19 Aug. Spanje 1½ pc. 37; id 3 pc. 23; Rusl. 5 pc. 103⅞; 3 pc. Mexikanen 12⅞; 5 pc. Sardinië 92; Wissel op Londen 3/m. 13.1½; id. kort 13.3⅜; Amst. 36.30.

FRANKFORT, 19 Aug. 5 pc. Met. 81¼; 1½ pc. Spanje binnenl. 24 9/16, id. 3 pc. 39⅝; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —, Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			18 AUG. 4½ u. gebl.	19 AUG.	4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	pCt.	64	63 15/16	à 64	
Dito Dito	3	"	75⅞	75¾	75 15/16	
Dito Dito	4	"	95	95 1/16	95 5/16	
O. I. Leening 1844	4	"				
Amortisatie	3½	"				
Handel-Maatschappij	4½	"				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½	"				
Dito Hollandsche dito						
Obligatiën	4½	"				
Maatschappij van Weld.	4	"				
Aand. Ned. Bank		"				
België, Certifikaten	4½	"		91⅛		
Dito *Rothschild*	2½	"	52¼			
Frankrijk, Obligatiën	3	"				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	"	24⅝	24½		
Nieuwe	3	"	44⅞	45		
Binnenlandsche	3	"	39½	39½		
Cert. Coup. Sp. Com.			6⅛	6 1/16		
Amortisable Schuld			6⅞			
Portugal, te Londen	3	"	45 15/16	45⅞	45 13/16	
Dito Uitgestelde						
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	"	103⅞	103¾		
Dito A°. 1828—1829	5	"	102⅞			
Negot. 1831 en 1833	5	"				
Nieuwe Engelsche	4½	"	96½			
Negot. 1840	4	"	86			
Dito *Stieglitz*	4	"				
Dito Nieuwe	4	"				
Certifikaten te Hamburg	5	"				
Inschr. op 't Grootboek	6	"	64¼			
Dito Certifikaten	6	"	65⅜	65 5/16	65¼	
Polen, Obligatiën	4	"	79⅞	79¾		
Aandeelen 1835			154¼			
Oostenrijk, Metalliek	5	"	78⅝	78½	78⅝	78 9/16
Dito Nationale	5	"	80	79⅞	79 15/16	
Dito 1847	2½	"	40⅝	40½	40⅝	40½
Dito 1851 en 1852	2½	"	40⅝	40½	40⅝	40½
Dito Nieuwe	5	"	86 5/16	86 5/16	86⅜	86 5/16
Dito 1854	5	"	86 5/16	86 5/16	86⅜	86 5/16
Weener Bank	5	"				
Dito	4	"				
Aand. met Loting fl. 250			f360			
Nieuwe dito, 1854			320½			
Pruis. Aand. 1854	3½	"	205	205		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.						
Dito Orig.						
Napels, Cert. bij *L. en D.*	5					
Sardinië, te Londen	5					
Ingeschreven dito	5	"		82½		
Louisiana, te Londen	5	"				
Brazilië	5	"		99		
Dito 1843	5	"				
Mexiko, te Londen £ 100	3	"	21⅞	21 15/16	22	
Dito Onbepaalde	3	"	21⅞	21 15/16	22	
Peru	4½			78½		
Grenada, dito à £ 100	2½	"	18⅞	18 15/16		
Dito Uitgestelde			7 5/16	7⅜		
Ecuador			14⅞	14⅞		
Venezuela, te Londen	4½		30⅜	30⅜		
Dito Uitgestelde	1¼		13⅝	13⅝		
Grieken, Bl. à £ 100	5					

[illegible] Stieglitz 96½ ... ½; O. 5 pc. id. 95; Thesaurie [illegible]; Brazilië 1839 98½; Grenada onb. 18 15/16; Ecuador onb. 14⅞; Venezuela onb. 30½.

Handel en variatie van weinig beteekenis.

Koers van het Geld; Beleening 4 pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f. 55⅛	Livorne	2/m	f	39⅝
"	zigt	" 56	Napels	"	"	86
Bordeaux	2/m.	" 55⅝	Petersburg	"	"	1.88½
Bordeaux	zigt	" 55⅜	Weenen	6 w.	"	84½
Madrid	3/m.	" 243	Augsburg	"	"	85½
Cadix		" 243	Frankfort	"	"	99¾
Sevilla		" 242	Hamburg	2/m.	"	35
Bilbao		" 242		zigt	"	35
Lissabon		" 41¼	Londen	2/m.	"	11,67½
Porto		" 41½		zigt	"	11,77½
Genua		" 45½	Rotterdam		"	⅛

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 17 Aug. Bouman, Admiraal van Kinsbergen, Akyab, ? w. Brouwershaven. — 18 Aug. Lange, Orpen, New-York.

UITGEZEILD:

TEXEL, 18 Aug. Flens, Johanna en Geertruida, Batavia.
HELVOET, 18 Aug Swart, Doelwijk, Kooy, Mary Goddard, en Jaskie, Willem Barendsz., alle 3 Batavia, de laatste via Brouwershaven. - Sap, Joanna Jacoba, Corfu.
BROUWERSHAVEN, 18 Aug. Poort, Europa, (Rott.) Batavia.
TRIEST, 13 Aug. Smit, Arendina, Rotterdam.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

HULL, Irwell, Cross: 929 staven, 40 bundles, 288 platen IJzer, W. Kolkman, te Dordrecht.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Aug. in lading naar:

Dusseldorp & Neus	W. J. F. Wilson, Niederein N°. 11.
Manheim	L. Lang, Concordia.
Urdingen en Ruhort	A. van Dodewaart, mijn Verlangen.
Frankfort	A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Keulen	M. Greeve, Cölnn N°. 5.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Wesel	E. F. Beijer, de Hoop.
Ludwighaven & Manheim	P. Kroll.

Rijnhoogte ARNHEM 18 Aug. 1 el 38 duim. KEULEN 18 " 7 vt. "

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 20 Augustus.

SUIKER-VEILING der Nederlandsche Handelmaatschappij Te *Rotterdam* op Maandag den 22 September 1856.

7605	Kranj en Kanass.	JAVA SUIKER,	ligg. te	Rotterdam.
29090	d°	d°	"	Amsterdam.
1861	d°	d°	"	Dordrecht
1165	d°	d°	"	Schiedam.
1984	d°	d°	"	Middelburg.
41795				

SPECERIJ-VEILING der Nederl. Handel-Maatschappij. Te Rotterdam op Donderdag den 25 September.

555	Vaten	Notenmuskaat	ligg. te	Rotterdam.
615	"	dito	" "	Amsterdam.
280	"	Foelie	" "	Amsterdam.
205	"	Kruidnagelen	" "	Rotterdam.
710	"	dito	" "	Amsterdam
721	Fardeelen	Java Kaneel	" "	Rotterdam.
294	"	dito	" "	Amsterdam.
170	"	Ceylon Kaneel	" "	dito
5543	Balen	Zwarte Peper	" "	Rotterdam.
3607	"	dito	" "	Amsterdam
195	"	Witte Peper	" "	Rotterdam.
523	"	dito	" "	Amsterdam.
5	kn. inh. 60 fleschen	Kaneel-Olie	" "	Rotterdam.
1	" inh. 12 "	dito	" "	Amsterdam.
26	Kisten	Noten Zeep	" "	Rotterdam.
49	"	dito	" "	Amsterdam.

De verkoop zal geschieden bij kavelingen; de *Notenmuscaat, Foelie en Kruidnagelen* elk van twee vaten en de overige goederen, zoo als bij de Notitiën zal worden aangewezen.

De Directie geeft de verzekering, dat zij vóór den eersten September 1857 geene andere dan de bovengemelde *Specerijen* aan de markt zal brengen. Deze verzekering is niet van toepassing op den *Ceylon Kaneel*, die [illegible] worden [illegible] 26, 27, en [illegible] gedurende de laatste acht dagen vóór de veiling, terwijl dezelve bovendien op den 25n dezer verkrijgbaar zullen zijn.

ANTWERPEN, 19 Aug. *Granen* ca. 400 mud Kubanka Tarwe ging voor export a f44, Kleefschen d°. a f47 per 80 k°. af. Voor Archangel Rogge was kooplust a f9⅝ doch werd daartoe niet losgelaten. Voor nieuwe Zeeuwsche winter Gerst f7½ per 62 k°. betaald.

LONDEN, 18 Aug. *Suiker*. Zaturdag zijn 600 zak Mauritius voor Export a 46 s. 6 d. afgedaan. Geraffineerd *ml* weinig handel. Bruine lompen 51 s. 6 d.

Koffij. Native, kalm op 51 s. a 52 s. voor goed ord.

Thee met veel handel in Canton Yoring, Hyson, gedeeltelijk op spekulatie a 7½ a 8; gemeen Congo 8¾ d.

Rijst vast, naar zeilende Rangoon en Nekransee is meer vraag op vorige prijzen.

Salpeter goed gevraagd. 1200 bn. Bengaal zijn Zaturdag verhandeld a 31 s. 6 d. voor 10 ...

Olie. Lijnolie vaster en a 39 s. met koopers; Koolzaad onveranderd; Cocos hooger; fijne Cochin 47 s. 6 d. a 48 s.

Talk hooger en goed gevraagd; loco 53 s. 9 d. a 54 s.

Granen. Oude Eng. Tarwe 1 s. a 2 s. hooger; ca. 300 quarters nieuwe zijn verkocht; blanke a 75 a 80, roode a 70 a 74 s. Vreemde Tarwe vast.

NEW-ORLEANS, 2 Augustus. *Katoen* flaauw. Heden verkocht 100 balen, en deze week 2700 balen Middling 11½ c. p. ⁋ nominaal.

Advertentiën.

De Zalf en Pillen van Holloway, een zeer aanbevelingswaardig middel tegen *zweren*. J. D.... in de Kalverstraat te *Amsterdam* woonachtig, had sedert ruim zeven jaren verouderde zweren aan een been en aan zijner armen. Elke behandeling, en alle aangewende zoo uitwendige als inwendige middelen waren te vergeefs. Eindelijk kwam hij tot het besluit de Zalf en Pillen van Holloway te gebruiken waardoor spoedig de wonden een beter aanzien verkregen, en nadat hij ruim twee maanden in het gebruik derzelve had volhard, was hij geheel genezen en geniet sedert dien tijd de beste gezondheid.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à f0.80, f1.85, f3.00, f6.75, f13.50, f20.50.

Potjes Zalf à f0.80, f1.85, f3.00, f7.05, f13.85, f22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depothouder te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Hollowey's Etablishment.* (2281)

Voor Schoolgebruik

wordt met succes gedebiteerd bij G. B. VAN GOOR, te *Gouda*.

P. van der BURG, SCHETS DER NATUURKUNDE.

1 St. 2e *verb. en verm. druk*,		met	65	Houtsnee	Fig.	f0.45
Idem 2e	" 2e	"	" 55	"		" 0.50
Idem 3e	"		" 94	"		" 0.50

Bevenstaand werkje compleet, met Alphabetisch Register . . . . " 1.45

De kundige en algemeen [illegible] Schrijver werd van [illegible] bij zijne **EERSTE GRONDBEGINSELEN DER NATUURKUNDE**, waarvan reeds een **derde druk** het licht ziet, nog eene **SCHETS voor jongere leerlingen**, een **leerboekje voor de lagere scholen**, te leveren en hij heeft zich van deze taak op eene allezins voortreffelijke wijze gekweten, getuige het gretige gebruik, dat vele Onderwijzers reeds van het 1e en 2e stukje bij hunne lessen hebben gemaakt, waardoor het Werkje dadelijks in debiet toeneemt, en de behoefte aan een tweeden druk er van reeds nu gevoeld werd. (2340)

Bij den Uitgever dezer Courant is [illegible]:

CALLISTA,

EENE SCHETS UIT DE DERDE EEUW,

DOOR

JOHN HENRY [illegible]

[illegible] te *Dublin*.

Uit het Engelsch vertaald met vergunning van den schrijver, door N. L. SCHEFFERS.

DERDE AFLEVERING.

Blad 7, 8, 9.

Dit werk, in 8° formaat op zeer fraai papier gedrukt, met eene nieuwe letter, zal kompleet niet meer kosten dan de engelsche uitgave, dat is f2.10, en versierd worden met de origineele plaat voor den titel. De afleveringen volgen elkander om de 8 dagen, zoodat het spoedig geheel compleet zal zijn.

Pius IX en Lord Palmerston,

DOOR

den Graaf Ch. DE MONTALEMBERT.

Prijs 25 Cts.

GEZEGEND GEBRUIK

VAN HET

GEWIJD BROOD,

ONDER AANROEPING VAN DEN

H. NICOLAAS

VAN TOLENTYN,

Religieus van de orde van den H. AUGUSTINUS.

Prijs 5 Cts.

DE GODVRUCHTIGE DIENSTMAAGD.

OF

Dagelijksche Oefeningen in al hare werken

benevens gewigtige waarschuwingen aangaande de pligten van knechten en dienstmaagden. Zeer dienstig voor alle Christenen. Prijs 10 Cents.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.